

Zenon Jarkiewicz

Nowe i zmienione nazwy ulic w Bydgoszczy w 2001 r.

Nie było w 2001 r. w Bydgoszczy nadmiaru nowych ulic, którym należało nadać nowe nazwy, ani też wielu takich ulic, których nazwy (choćby tylko w części) należało zmienić na inne. Dlatego więc ani Zespół ds. Nazewnictwa Miejskiego Komisji Kultury i Nauki Rady Miasta, ani całe gremium Rady Miasta nie musiały poświęcić zbyt wiele czasu i wysiłku na wymyślanie nowych (najbardziej trafnych i uzasadnionych) nazw dla ulic i innych ważnych obiektów na obszarze miasta Bydgoszczy.

I tak za jednym „zamachem”, na jednym tylko posiedzeniu Rady Miasta, które odbyło się dnia 30 maja 2001 r., podjęte zostały 3 uchwały w sprawie nadania nazw nowym ulicom (i nie tylko) i zmiany nazw odcinków kilku ulic.

Oto te nowe uchwały i zawarte w nich postanowienia.

**Uchwała Nr XXXIX/1153/2001
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 30 maja 2001 r.**

w sprawie nadania nazw ulic i nazwy mostu.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późn. zm.).

**Rada Miasta Bydgoszczy
uchwala, co następuje:**

§ 1

1. Nadać nowo powstałej ulicy na Osiedlu Leśnym, na południe od ulicy Bielskiej w kierunku ulicy Kłodzkiej i Dąbskiej nazwę: **Cedyńska**.

2. Nadać nowo powstałej ulicy na osiedlu Bartodzieje łączącej ulicę Łęczycką z ulicą Nowotoruńską nazwę: **Kazimierza Wielkiego**.

3. Nadać nazwę mostowi na rzece Brdzie, leżącemu na trasie ulicy Kazimierza Wielkiego, a łączącemu osiedla Bartodzieje i Kapuściska nazwę: **Most Kazimierza Wielkiego**.

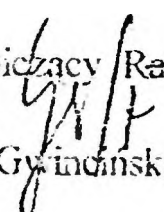
§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od ogłoszenia w lokalnej prasie.

Przewodniczący Rady Miasta

Felicja Gwincinska

Uzasadnienie

1. Nowo powstałej ulicy na Osiedlu Leśnym, na południe od ulicy Bielskiej w kierunku ulicy Kłodzkiej i ulicy Dąbskiej (zał. nr 1), Zespół ds. Nazewnictwa Miejskiego Komisji Kultury i Nauki Rady Miasta proponuje nadać nazwę: **Cedyńska**. Nazwa pochodzi od miasta Cedynia nad Odrą w zachodniej części Pojezierza Myśliborskiego. W VI w. p.n.e. grunt Łużyczan, w X w. Mieszko I rozbudował tu silną twierdzę graniczną. W 972 r., było to pod Cedynią, wojska polskie zwyciężyły najeźdźców brandenburskich, Hodona i Zygfrйда. Od XIV w. Cedynia posiada prawa miejskie. Znajduje się tam kościół granitowy z XIII w. i klasztor Cystersek z XIII w.

2. Nowo powstałej ulicy na osiedlu Bartodzieje, łączącej ulicę Łęczycką z ulicą Nowotoruńską robocza nazwa Nowołęczycka, (zał. nr 2) nadać nazwę: **Kazimierza Wielkiego**.

Król Polski Kazimierz III Wielki (1310-1370), nadał prawa miejskie Bydgoszcy 19 kwietnia 1364 r.

3. Nowemu mostowi - przeprawie przez Brdę, łączącemu osiedla Bartodzieje i Kapuściska, Zespół ds. Nazewnictwa Miejskiego Komisji Kultury i Nauki Rady Miasta proponuje nadać nazwę: **Most Kazimierza Wielkiego** (zał. nr 2).

Ten wybitny władca Polski przyczynił się do wspaniałej rozbudowy kraju między innymi poprzez nadanie statusów miast wielu miejscowościom. To dzięki niemu Bydgoszcz stała się miastem, a przez to ośrodkiem władzy państwowej i ważnej działalności gospodarczej.

Zastępca Dyrektora
[Podpis]
mgr Lesław Noszak

**Uchwała Nr XXXIX/1154/2001
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 30 maja 2001 r.**

w sprawie zmiany nazwy ulicy.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późn. zm.).

Rada Miasta Bydgoszczy uchwala, co następuje:

§ 1

Zmienić nazwę odcinka ulicy Cechowej na Osiedlu Terenów Nadwiślańskich od numeru 35 i numeru 50 - u wylotu ulicy Swobodnej, do ulicy Brzegowej na nazwę: **gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego**.

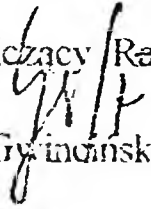
§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od ogłoszenia w lokalnej prasie.

Przewodniczący Rady Miasta

Felicja Gwincinska

Uzasadnienie

Ulica Cechowa łącząca Stary Fordon z Osiedlem Terenów Nadwiślańskich jest faktycznie podzielona na dwie części, ponieważ na trasie jej przebiegu znajdują się bloki mieszkalne. Stąd zachodzi pilna konieczność nazwania północnego jej odcinka. Zespół ds. Nazewnictwa Miejskiego uznał, że należy nazwać go imieniem generała dywizji Tadeusza Bora-Komorowskiego, przedostatniego dowódcy Armii Krajowej. Tak wybitna postać Polaka, niezłomnego patrioty zasługuje na uczczenie między innymi w nazwie ulicy naszego miasta. Na Osiedlu Stary Fordon, w pobliżu tej ulicy (zał. nr 1) położone są ulice, których patronami są inni zasłużeni żołnierze Rzeczypospolitej: gen. L. Okulicki, gen. Wł. Anders, gen. S. Rowecki, gen. Wł. Bortnowski i marsz. J. Piłsudski.

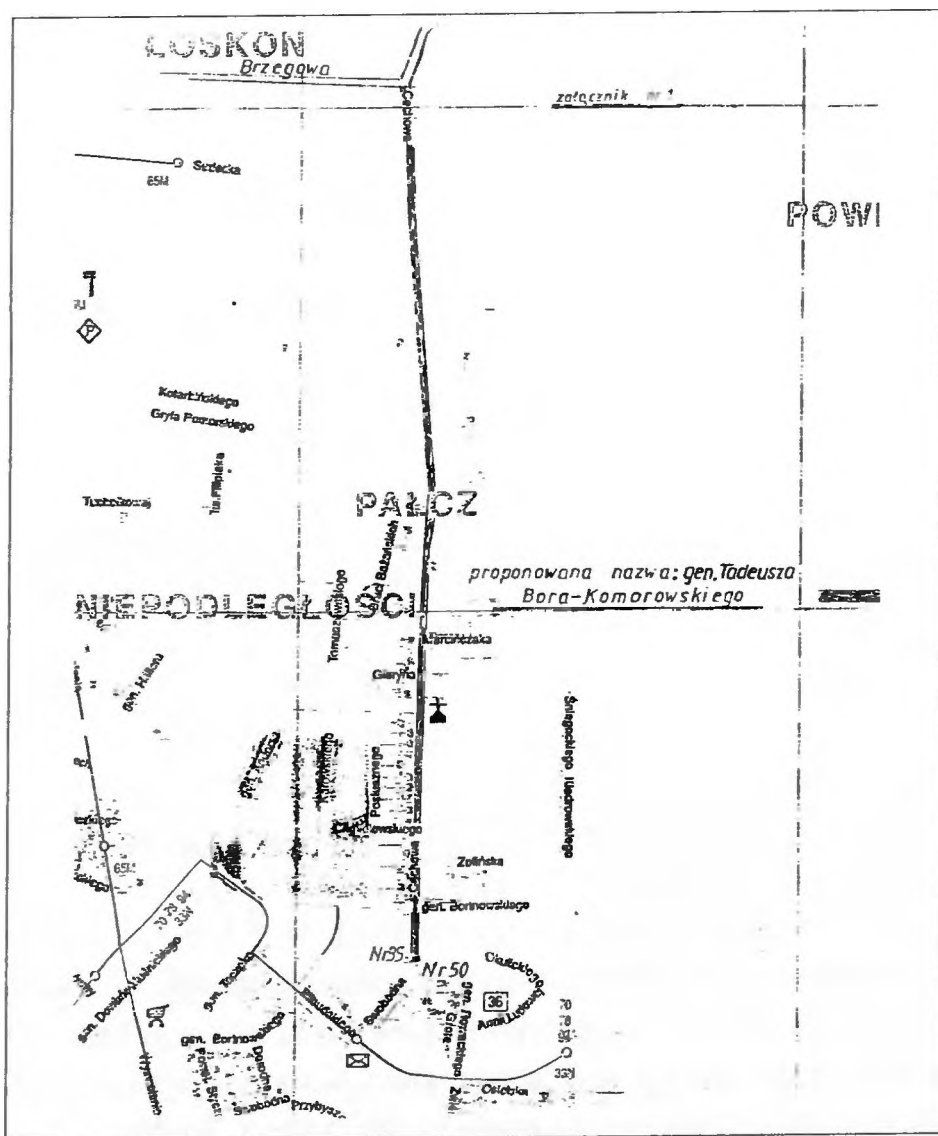
Generał dywizji Tadeusz Bór-Komorowski (1895-1966) od listopada 1918 r. służył w Wojsku Polskim, walczył przeciwko bolszewikom jako dowódca 12 pułku ułanów w bitwie pod Komarowem w 1920 r. W latach 1923-1927 jako wybitny jeździec był instruktorem w Centrum Wyszkolenia Kawalerii w Grudziądzu.

Odkomenderowany do ekipy olimpijskiej startował w WKKW (Wszechstronnym Konkursie Konia Wierzchownego) na olimpiadzie w Paryżu w 1924 r. Jako kierownik ekipy jeździeckiej zapewnił jej zdobycie srebrnego medalu w WKKW na olimpiadzie w Berlinie w 1936 r. We wrześniu 1939 r. walczył w szeregach Brygady Kawalerii broniącej przedpole Warszawy. Po klęsce w październiku tego roku założył Organizację Wojskową Krakowa. Od lutego 1940 r. został mianowany komendantem Obwodu Krakowsko-Śląskiego Związku Walki Zbrojnej.

Jako generał brygady został wyznaczony przez komendanta głównego ZWZ gen. Stefana Grota-Roweckiego jego zastępcą. Po ucieczce w czasie aresztowania przez gestapo musiał opuścić Kraków. Po aresztowaniu gen. Grota-Roweckiego w lipcu 1943 r. pod głównym pseudonimem Bór objął stanowisko Dowódcy Armii Krajowej. 20 XI tego roku wydał rozkaz rozpoczęcia akcji „Burza”. 31 lipca 1944 r. wraz z Delegatem Rządu RP na Kraj, wicepremierem Janem Stanisławem Jankowskim i szefem sztabu głównego AK – gen. G. Pełczyńskim podjął decyzję o rozpoczęciu powstania w Warszawie. Dowodził całością Armii Krajowej w kraju. 30 września 1944 r. został przez Prezydenta RP Władysława Raczkiewicza mianowany Naczelnym Wodzem. 1 paździer-

nika 1944 r. swoim zastępcą na stanowisku dowódcy AK mianował gen. L. Okulickiego. Po kapitulacji powstania przebywał w niewoli niemieckiej, skąd po uwolnieniu 4 maja 1945 r. objął stanowisko Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych. Od lipca 1947 r. do kwietnia 1949 r. był premierem rządu RP na uchodźstwie. Później działał jako członek Rady Politycznej wybrany przez emigracyjną Tymczasową Radę Jedności Narodowej. Był także przewodniczącym Rady Studium Polski Podziemnej. Odznaczony Krzyżem Walecznym i orderami Virtuti Militari IV i V klasy.

Dyrektor Wydziału
mgr Ryszard Berent

Bydgoszcz, dnia 30 marca 2001 r.

**Opinia
w sprawie poprawności
nazwy ulicy
Gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego**

W rodzimych nazwiskach dwuczłonowych należy odmieniać oba człony – taka zasada obowiązuje w polskiej fleksji. Słownik nazw własnych Jana Grzeni (Warszawa 1998, Wyd. PWN, s. 215) podaje formę dopełniacza rozpatrywanego nazwiska: BORA-KOMOROWSKIEGO jako jedyną. Taką postać powinna mieć zatem nazwa ulicy.

dr hab. Elżbieta Laskowska
profesor Akademii Bydgoskiej

**Uchwała Nr XXXIX/1155/2001
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 30 maja 2001 r.**

w sprawie zmiany nazwy ulicy.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późn. zm.).

**Rada Miasta Bydgoszczy
uchwala, co następuje:**

§ 1

Zmienić nazwę fragmentu ulicy Parkowej – od ul. Jagiellońskiej do zakrętu ulicy, przy wjeździe do zaplecza Hotelu Pod Orłem na ulicę: 19 Marca 1981 r.

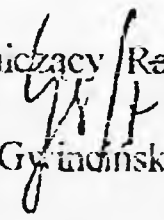
§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od ogłoszenia w lokalnej prasie.

Przewodniczący Rady Miasta

Felicja Gwinińska

Uzasadnienie

19 III 1981 r. miała miejsce Sesja Wojewódzkiej Rady Narodowej, podczas której miało dojść do wystąpienia Przewodniczącego NSZZ Solidarność w Regionie Bydgoskim, w sprawach związanych z rolnictwem. Mimo deklaracji ówczesnych władz do wystąpienia nie doszło, a protestujących przeciwko temu przedstawicieli Solidarności usunięto z Urzędu siłą. Było to pierwsze po 1980 r. zerwanie dialogu i zastąpienie go przemocą. Na upamiętnienie zasługuje też postawa grupy młodych radnych, którzy stanęli w obronie praw obywateli do wolności występowania na forum Wojewódzkiej Rady Narodowej. Wydarzenia te wstrząsnęły całym krajem i odbiły się szerokim echem w świecie, przechodząc do historii pod nazwą Wydarzeń Bydgoskich.

Z uwagi na brak, w tym fragmencie ulicy jakichkolwiek adresów, zmiana ta nie pociąga za sobą żadnych kosztów, z wyjątkiem sfinansowania dwóch tablic.